

Bune practici in realizarea achizitiilor aferente contractelor de lucrari pentru constructia/modernizarea obiectivelor de investitii

Agentia Nationala pentru Achizitii Publice (ANAP) a publicat Notificarea din data de 30 mai 2019 cu privire la bunele practici in realizarea achizitiilor aferente contractelor de lucrari pentru constructia/modernizarea obiectivelor de investitii – realizarea proiectului tehnic si executia lucrarilor de catre antreprenor (Notificarea).

In ceea ce priveste domeniul de aplicare, autoritatile contractante vor avea in vedere aspectele din Notificare in situatia in care le sunt aplicabile prevederile Anexei nr. 2 din H.G. nr. 1/2018 pentru aprobarea conditiilor generale si specifice pentru anumite categorii de contracte de achizitie aferente obiectivelor de investitii finantate din fonduri publice (Conditiiile generale si specifice si acordul contractual pentru contractele de proiectare si executie de lucrari).

Potrivit ANAP, aspectele din Notificare pot fi considerate buna practica, fiind recomandata utilizarea acestora si in cazul atribuirii unor contracte care au valoare estimata mai mica decat 24.977.096 lei.

ABORDARILE DIFERITE IN REALIZAREA OBIECTIVELOR DE INVESTITII CARE COMPUN INFRASTRUCTURA PUBLICA

Potrivit Notificarii, obiectivele de investitii care compun infrastructura publica se realizeaza prin intermediul unor contracte de lucrari, care implica urmatoarele 2 abordari diferite:

- executie pe baza proiectului tehnic pus la dispozitie de beneficiar (e.g. scoli, cladiri de birouri, cladiri de locuinte, tuneluri, diguri, lucrari de irigatii, retele de apa si/sau canalizare, autostrazi/ drumuri si lucrari simple de infrastructura, cum ar fi lucrarile de reparatii capitale si lucrari de intretinere pentru cladiri/drumuri); si
- realizarea proiectului tehnic si executia lucrarilor de catre Antreprenor (e.g. instalatii de tratare a apei si a apelor uzate, centrale electrice, instalatii industriale, instalatii petrochimice, sisteme de metrou, sisteme feroviare, precum si lucrari de mica anvergura, cum ar fi statii de pompare).

Executia pe baza proiectului tehnic pus la dispozitie de beneficiar ar trebui sa se aplice atunci cand:

- obiectul principal al lucrarilor este realizarea unor activitati/operatiuni cu un grad ridicat de standardizare pentru lucrari de rezistenta, arhitectura si/sau finisaje aferente unei structuri civile/de drum;
- riscul de cost este prea ridicat;
- realizarea proiectului tehnic nu presupune activitati de o complexitate deosebita, iar costurile de constructie, de intretinere si/sau de operare sunt cei mai importanti factori decizionali in alegerea solutiei tehnice dintre optiunile reflectate la nivelul studiului de fezabilitate;
- autoritatea contractanta doreste sa aiba controlul asupra procesului de proiectare.

Utilizarea unui contract avand ca obiect realizarea proiectului tehnic si executia lucrarilor de catre Antreprenor este adecvata in cazul proiectelor care prezinta urmatoarele trasaturi:

- scopul principal al lucrarilor este de a realiza infrastructura obiectivului de investitii, integrand o componenta semnificativa de proces tehnologic, acesta din urma presupunand instalarea unor echipamente destinate efectuarii unor operatiuni electrice, mecanice sau electromecanice pe parcursul functionarii/exploatarii respectivului obiectiv de investitii;
- proiectul implica realizarea unui proiect tehnic complex (presupune alegerea solutiilor tehnice dintr-o gama

larga de tehnologii si echipamente disponibile pe piata);

→ selectarea prealabila a tehnologiei si/sau a echipamentelor prin documentatia de atribuire ar elimina participarea anumitor operatori economici la procedura de atribuire a contractului.

Continutul studiului de fezabilitate ar trebui sa fie diferit in functie de alegerea autoritatii contractante intre cele doua abordari, astfel:

→ studiile de fezabilitate pentru proiectele care includ proiectarea si executia lucrarilor trebuie sa se concentreze mai mult pe cerinte/specificatii de performanta;

→ studiile de fezabilitate pentru proiectele care presupun executia lucrarilor pe baza proiectului tehnic pus la dispozitie de Beneficiar vor oferi mai multe detalii la nivel tehnic – liste de cantitati pentru activitatile principale, metode de constructie care trebuie utilizate, etc.

CERINTELE/SPECIFICATIILE DE PERFORMANTA IN CAZUL PROIECTELOR CARE INCLUD PROIECTAREA SI EXECUTIA LUCRARILOR

Descrierea obiectului contractului care include proiectarea si executia lucrarilor este realizata prin specificatii de performanta.

Specificatiile de performanta prezinta caracteristicile/criteriile de performanta care trebuie atinse, fara a indica metoda de lucru, si trebuie structurate astfel:

→ la nivel de sistem – prin prezentarea cerintelor minime care trebuie indeplinite de rezultatele finale rezultate din operarea constructiei in cauza;

→ la nivel de componente principale – prin prezentarea cerintelor minime care trebuie indeplinite de componentele considerate importante de catre autoritatea contractanta datorita valorii adaugate a acestora in ceea ce priveste durabilitatea, functionalitatea, operarea si intretinerea intregului sistem, sau datorita impactului acestora asupra bugetului contractului;

→ la nivelul materialelor si echipamentelor principale incorporate in lucrare – de exemplu, cerintele minime privind durabilitatea, functionalitatea si criteriile estetice aferente finisajelor principale, in cazul unei cladiri inteligente.

Prin caietul de sarcini trebuie sa se prezinte informatii cu privire la toate aspectele care descriu contextul realizarii achizitiei, modul in care va avea loc interactiunea intre partile contractante, obiectivele si indicatorii de rezultat urmariti, protocoalele de acceptanta.

Totodata, potrivit Notificarii, autoritatea contractanta trebuie sa solicite ofertantilor:

→ sa explice prin propunerile lor tehnice, in primul rand, modul in care vor indeplini cerintele de performanta, prin prezentarea metodelor de lucru si resurselor pe care le vor utiliza pentru implementarea contractului, alaturi de graficul de executie;

→ sa prezinte in cadrul ofertelor schite/desene si trimiteri la bunele practici din industria de profil, inclusiv experientele lor in alte proiecte similare, care sustin ipotezele principale asumate si dovedesc ca metodele propuse pentru implementarea contractului sunt relevante in contextul dat, aratandu-se avantajele aduse autoritatii contractante.

MODUL DE EXPRIMARE AL PRETULUI CONTRACTULUI IN CAZUL CONTRACTELOR CARE AU CA OBIECT PROIECTAREA SI EXECUTIA LUCRARILOR

Modul de exprimare al pretului contractului are la baza sume forfetare care corespund pachetelor/categoriilor de

activitati aferente implementarii acestuia. Astfel, Lista de preturi/Graficul de esalonare al preturilor elaborata de autoritatea contractanta nu trebuie sa aiba asociate liste de cantitati obligatorii pentru ofertanti, lista de preturi fiind utilizata pentru stabilirea unui mod unitar de intocmire a propunerilor financiare.

Notificarea nu recomanda ca autoritatile contractante sa puna la dispozitia operatorilor economici listele de cantitati estimative de la nivelul studiului de fezabilitate/DALI-ului, deoarece acestea nu sunt definitive si pot fi utilizate doar pentru calcularea valorii estimate a contractului de lucrari.

Pe de alta parte, Notificarea subliniaza ca in contract ar trebui precizat faptul ca, odata ce contractul este semnat si proiectul tehnic este elaborat de catre contractant si aprobat de autoritatea contractanta, acesta trebuie sa furnizeze, in termen de 30 de zile din acest moment, o detaliere a preturilor forfetare precizate prin lista de preturi inclusa in oferta, impreuna cu cantitatile calculate pe baza proiectului aprobat si preturilor unitare propuse de contractant (care cumulate trebuie sa reprezinte pretul forfetar, acesta neputand fi afectat).

In ceea ce priveste partea de echipamente care vor fi puse in opera, autoritatea contractanta va realiza decontarea pe baza defalcarii pretului unitar in functie de costurile cu procurarea acestora si cele cu instalarea lor si punerea in functiune.

De asemenea, masuratorile si platile catre contractant trebuie efectuate periodic, in scopul de a asigura un flux de numerar rezonabil contractantului in timpul constructiei, in conformitate cu progresul sau fizic. Prin urmare, Notificarea evidentieaza importanta includerii in contract a unor mecanisme care prevad defalcarea sumelor forfetare ofertate, alaturi de modalitatile de masurare si plata periodica a lucrarilor realizate, in corelare cu progresul fizic al acestora, astfel incat sa se asigure contractantului un flux de numerar adecvat.